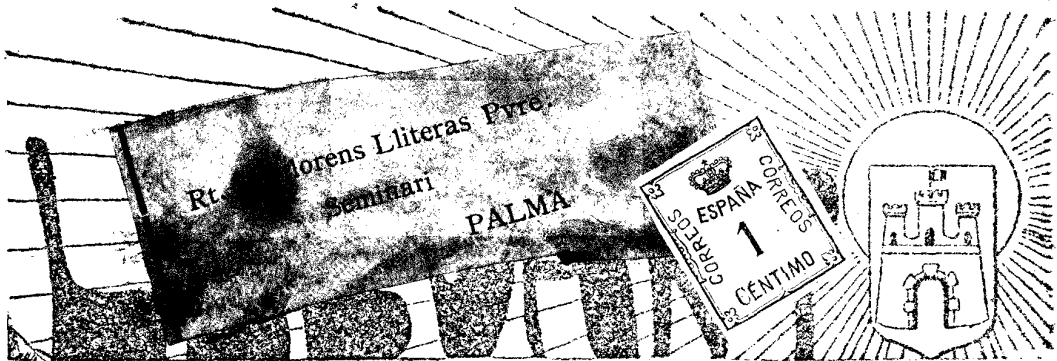


## PREUS

Artá Un trimestre	1'50
A fora any	7'00
Al Extranjer id.	10'00

Número solt  
0'10 cts.



## SETMANARI CATOLIC MALLORQUI

Artá 29 Abril de 1922

PER DEU I PER MALLORCA

Redacció i Administració  
Quare Cantóns, 3

## LA CREU MONUMENTAL

Refermant lo que diguerem en el n.º del 15 d'Abril sobre la idea d'aixecar una creu monumental dins el nostre terme, primera de les que hauríem d'aixecar a fi de restaurar les que construïen els nostros avis, avui totalment desaparegudes, precisa fixem cóm i per quina hauríem de comensar.

Quant les idees tenen un apóstol que posa tot el seu entusiasme i abnegació per dur-les a la realisació, casi no se necessita cercar el com s'han de dur a la pràctica, els medis ell los inventa i fa casi impossibles per dar-los cos. En el cas nostre, l'ollógic seria que l'Ajuntament prengué la devantera, manàs fer el projecte i determinás el lloc i forma de l'erecció. Els demás, tots els qui més o manco intervenim en la cosa pública hem de secudar l'idea cada qual amb lo que paga, i tots, tots els artanenes hauríem de contribuir segons les nostres forces a que la creu que s'aixequi sigui un monument digne del nostre poble.

Es de creure que aquesta idea tan hermosa del P. Fornés será recullida pel nostre dignis-

sim Ajuntament i que ell encapsalará una suscripció popular per la qual i per tot lo que le referesca a propaganda per sa idea, posam a la seva disposició aqueixes columnes.

Mes, ¿aont s'ha d'emplasar? La nostra primera idea fou la de comensar per la restauració de la Creu de Na Bernada, en el crener dels dos camins de Son Servera i de Sa Torre. Aquesta creu hei estaria molt be per esser un dels camins del nostre terme més transitats. Per allá passen la major parts dels terratinents, de Sa Corbaya. Sons Catíus, i demás finques; tantíssima gent com va an els establiments de Sa Torre, i sobre tot la multitud de turistes que van a visitar les nostres famoses Coves. Per davant ella desfilarien els enterros i la vista de la Creu les convidaría a tots els que hi assistiren a resar pel difunt. Fins i tot fent-li un poc alta la bassamenta sería vista pels vianants que passin amb el ferrocarril que té la via just allá mateix.

Creim qu'aquesta és una de les creus que més prest s'han d'aixecar i ella ajudarà a aixe-

car-se i enfortir-se la fé tant relaxada del nostre poble.

Mes, tal volta pugui esser encara la primera la de l'entrada de la vila en el camí de Son Servera. Aquí n'hi havia una segons diuen documents antics, en lloc avui edificat.

Aquesta creu més prest o més tart ha de esser restaurada. Un dels projectes que duia el exbatle D. Andreu Femenías i pels qual feia treballs, com veurem en el mateix *Llevant* de 15 d'Abril, era l'aixamplament del Pontarró habilitant-lo com a vía pública i acabant en el cos amb una plasseta en el punt aont está ara el corral de Can Julianet, i fer endins l'abeurador a fi de que els carros tenguessen més espai i amplitud per voltar quant les bisties van a beure. Efectivament essent aquesta carretera de tant de tranzit resulta estret aquest punt avui perque quant un carro se posa de través per fer beure la bística aderrera apenes pot passar-hi un altra carro.

Idó si aquí s'hi feia la plasseta en projecte, no trobau que estaria molt be aixecar en son centre una creu monumental. Aquest lloc és el que trobam més escayent, no sols per esser

molt tranzitat i just a l'entrada de la vila, sino perquè su allá és el punt aont s'aturen tots els enterros; allá es aont la clerecia entona el darrer respons i d'aont tornen arrera els qui acompanyen al difunt i no poden arribar al cementeri. Allavors, aquest acte tant tetric i solemne seria sempre presidit per la Creu del Redentor. ¿No trobau que és casi d'obligació l'aixecar una creu en aquest lloc?

Brindam l'idea al Magnífic Ajuntament perquè ell partesqui adevant com correspon. Si no pensa per ara fer la millora projectada a l'entrada de la vila, se podria comensar per aixecar la de Na Bernada i més envant ja ferien l'altra.

Es de creure qu'aqueixa idea serà acollida amb interès, i que prest s'obrirà la llista de suscripció per qui vol contribuir-hi i... l'èxit és segur.

A. F

## Por una vez

Conformes, absolutamente conformes con mi paisano *Halcon de Idalia*. La feta de un subrayado en las palabras *ideal de desmaterializarse* (subrayados lo ahora, señor cajista) en el comentario que a su bello artículo puse, fué motivo para que de una manera noble y paladina, me llamara incongruente.

Vaya una breve explicación.

Aquí viene bien aquello de "donde digo digo,, no digo digo, sino que digo Diego.

Al decir que el hombre que rie en carnaval es una figura que persigue el *ideal de desmaterializarse*, quise dibujar (mal lo hice) un tipo, fuera, si, de la materia, pero nunca para encarnar en él el hombre dignificado, ni elevar-

lo en las regiones santas y nobles del ideal, sino todo lo contrario, (lijate bien, querido) mi idea fué pintar la figura ponzoñosa y maltrecha que ni siquiera persigue el material como ideal, empujado por el vértigo de la inhumana sed de emborracharse. (Cuyo por abstracción es más repugnante que el hombre de tipo general que en tu artículo tan sabiamente nos pintabas).

¿Estamos? Todo se reduce a tomar por palabras distintas (por una sola vez, claro está) "inmaterializar,, y "desmaterializar", haciéndonos eco del cuento del sargento que decía, que media vuelta a la derecha y media vuelta a la izquierda, es lo mismo, solamente que es todo lo contrario.

Subsanado el error, me felicito por haber acuciado tu talento con lo cual nos has deleitado nuevamente.

Desgraciadamente, creo como mi ilustre flagelador, que es predicar en desierto.

La constitución mecánica de la sociedad actual, es contraria a todo idealismo y nótese esta falta en todo orden de cosas. Todo es mercancía impúdica, valores negativos, condensados en ideas de lucro.

¿Para qué seguir si estamos de acuerdo?

Sirva esto de explicación a otros *gabellins*, que en carta anónima me hicieron notar la incongruencia. ¡Hay cada águila...!

K-IRELES

## ELOGI

A una cullidora de taronges

*De cara al mar i a l'hora assolejada  
Sóm al país dels taronges florits.  
Sóm a la terra d'or; per xó m'agrada  
parlá amb la dóna dels cabells partits.*

*Amb la que cull la fruita perfumada  
i li queda l'aroma al cap dels dits;  
amb la que de jaldilla romejada  
i'l mocador brodat a sobre'ls pits.*

*La dóna d'ulls oberts; la flor de l'Hor-  
ta;  
la que quant riu fa una riaila forta  
que raja com un cant de joventut.*

*La que guarda del sol la gran ofrena  
tesor teixit de llum, la pell morena,  
símbol ardent de força i sanitat.*

## A UNA CIRERA

*Fruita regalada  
tota vermelló;  
cantiret de fada,  
gentil cantiró.*

*D'una flo'exquisida  
qu'era un somni blanc,  
tu n'has tret la vida,  
tu n'has tret la sanc.*

*Sanc viva de l'horta  
i'ha fet la carn jorta.  
L'Amor és per tu.*

*Sigues bona i franca.  
Baixa de la branca,  
que no't ven ningú.*

JOAN M. GUASCH.

## Revista de la Prensa

El diari nacionalista catalá *La Veu de Catalunya* en son n.º del 21 d'Abri dedica dues planes a dar una impressió informativa, literaria i gráica sobre la nostra Illa.

Enj la capsalera du tres fotogravats, *El Castell de Bellver, Un recó de patí i La Catedral*. Publica un editorial sobre les belleses de Mallorca, i varis articles titulats *Les Cuses senyoriais de La Ciutat de Mallorca* d'en Guillem Forteza, *Mallorca i la política regionalista; Medina i Companyia S. L. goma, amiant i ebonita. La fábrika dels cotxets Loryc; Mines de Carbó lignit de Narcís Bofill; Brodats.*

— — —

La notable revista "Estudios Franciscanos" que amb tanta cura editen els Pares Caputxins de Sarriá (Barcelona) en son n.º de Mars pública la continuació d'un estudi *Franciscanisme sobre El Cardenal Despuig i Dameto; notes bibliográfiques*. Es molt interessant. Son autor és el P. Andreu de Palma de Mallorca O. M. c ip.

La mateixa Revista publica també una nota Bibliogràfica del P. Fra. Pere A. de Marratxí sobre les *Nocions de Ortografia Mallorquina*, que publicà el Director d'aquest Setmanari, donant notícia al mateix temps de "Tresor dels Avis" de la que'n fa un fervent elogi. Li agraim coratment.

## Vides excelses

Hi ha hagut en el món vides tan aprofitades i casi podríem dir tan maravelloses, així per la voluntat ferma posada en el treball constant com per la intel·ligència estupenda que posseïen que seria convenient presentar-les com a exemplars a la joventut.

Una d'aquestes es la del eminent matemàtic Galileu.

Son pare, que era un noble de Pisa empobrit, aficionat a les matemàtiques, evità amb gran esment el donar a son fill cap lliçó d'aquesta ciència i el dedicà a la medicina. Però la naturalesa fou massa forta per ser anulada i en Galileu va esser matemàtic e inventor.

Mentres aparentava qu'estava estudiant an En Galeno, tenia Euclides o Arquimedes amagat entre sos llibres. Com en Newton manifestà primarenca aptitud pels invents mecànics i dedicà les estones perdudes a construir-se tota classe de models de màquines.

Quant tenia dasset anys va entrar com estudiant en l'Universitat de Pisa cursant al mateix temps la medicina i la filosofia natural. Però aquesta li absorbí la major part de la seva atenció.

Encara no més tenia devuit anys quant va fer el seu primer descobriment de les oscil·lacions isòcrones de la pèndula, que se li va ocorre mirant amb fixesa les vibracions de una llantia suspesa dins la nau de la catedral

Era lògic qu'en Galileu, allavors estudiant de medicina, aplicàs son descobriment a determinar els batecs del pois que és una operació que se fa diàriament en la pràctica de la medicina, i així construí una pèndula, an a que donà nom de *pulsilogi*.

An els trenta anys, el Govern veneçianà encarregà an en Galileu la col·locació de màquines per treure l'aigo que necessitava per abastir la ciutat. Més tart, el trobam estudiant les propietats

del imán, continuant després ses investigacions sobre el centre de gravetat i del equilibri dels cossos sumergits i estudiant profundament les lleis del moviment, i gracies an aquest coneixement tant sols poden ser compresos els moviments de les estrelles.

An els vinticinque anys publicà son ensai sobre la *Balansa hidrostática*, que aumentà molt la seva fama i fou nomenat professor de matemàtiques a l'Universitat. Hi ha qui assegura qu'en Galileu inventà el termòmetre entre els trenta i els trenta sis anys. Com ell mateix conta, inventà el telescopi a Venècia l'any 1609 an els coranta cinc anys presentant son primer instrument al Dux en plè senat i des cap de poc temps va inventar el microscopi.

En Galileu fou tan gran en la seva vellesa com en sa joventut.

Terminà la seva derrera obra, que considerava la millor *Diàlegs sobre el moviment local* an els xixanta dos anys.

La seva obra *Sistema del món* escrita an els xixanta sis anys li ocasionà algunes persecucions, però no tantes com s'ha arribat a dir; aquestes s'han exagerades de tal manera que la seva fama de sabi es estada casi eclipsada per la de màrtir.

An els xixanta set anys, quant era ja casi totalment cegó, s'ocupava en aplicar la pèndula an els rellotges per midar el temps, confiant a son fill l'execució del seu pla; i ocupat en aquest treball el trobà la mort. Fou enterrat en un convent i l'any 1737 ses despulles foren traslladades a la Iglesia de Santa Creu en Florença aont descansen ara, baix d'un esbelt monument.

Aidón

## LA DONARDA

*¿Conèis la mata de donarda?  
Son fullam rígid i carnós  
arranca del terror, i guarda  
si t'hi acostes, gest espínós.*

*Després d'un llarc i terreny viure  
morint ses fulles, nou rebroll  
neix i s'enlaira, amb bell sonriure,  
floreix gentil, de mel sodoll.*

*Es condició de nova vida,  
alta, amorosa i sapient,  
la mort de la vella, envilida  
per l'orgull, la carn i l'argent.*

Celifer

Juliol 1921

## De Calarratjada

Desde el día 19 al 23 d'aquest més, Calarratjada ha pogut gaudir d'un element de religiositat i cultura que mai havia tengut: Uns exercicis espirituals que anaren a donarhi el P. Carreras S. J. i el Rt. D. Francesc Esteve Fiscal Esglesiàstic.

El P. Carreras al dematí feia un sermó per les dones i el vespre un altra pels homos. De día el Rt. Sr. Esteve feia una plática pels nins i nines.

Hi havia que veure de quina manera acudia tota la població del llogaret a escoltar la paraula de Deu, que clares vegades han pogut escoltar i és ben segur que prest o tart la bona llevor sembrada en sos cors ha de fruitar.

Acabaren els exercicis el diumenge día 23 amb una fervorosa Comunió general en la que hi prengueren part especialment dones i infants. D'homos n'assistiren més poes per esser justiment a l'hora d'esser a la lleva i ademés perque la gran majoria de mariners tengué necessitat d'anar a Palma per assistir al sorteix de l'Aumodrava.



## REGIONALS

### EL BATALLO EXPEDICIONARI.--

La notícia més agradosa de la setmana és la tornada a Mallorca del Batalló expedicionari que estava detingut a Cartagena. Vengut amb el "Guillem Sorolla" partint el diàrs a les 9 i arribant a Palma a les del dimecres. Una gentada immensa l'esperava tributant-li una afectuosa benvenguda.

Moltíssimes de famílies dels soldats pagesos se trasladaren a Palma per abraçar a sos fills. Mos unim amb tot el cor a l'alegria que umpl en aquests dies el de tantes maras que estaven apenades desde la partida dels seus fills estimats.

EL NOU GOVERNADOR.—Disapte passat arribá el nou Governador Exm. Sr. D. Xavier Uiltan que se posesioná el mateix día del cèrreg.

Li desitjam acert.

PEDAGOG BELGA.—Fa una setmana que son hostes de Mallorca l'eminent pedagog belga M. Shuys amb la seua senyora, i l'Inspectora de treballs manuals femcoins en Brabant Mme. Daems. Acompanyats de l'Inspector de 1.<sup>a</sup> ensenyansa el nostre amic D. Joan Capó, van visitant lo més notable de Mallorca. Segons notícies vendrán també a visitar les nostres Coves.

Desitjam que la seua estada per aquí les sia plácida.

## De Capdepera

El dimecres d'aquesta setmana a la nit se feren solemnes rogatives a Deu nostre Senyor per a que nos envií abundantament la pluja de que el nostros camps demostrèn, per medi dels senibrats, tenirne molta necessitat.

Hi ha bastants de llocs que encare que ploquia produirán molt poc a causa de la llarga sequedat sufrida. Durant aquests dies algunes vegades ha fet bastant de calabruix i un día después d'ell continuá amb algo regular algunes hores, si be solament fou dias una retxa.

—El diumenge día trenta del mes corrent se donará principi en l'Oratori de la Congregació Mariana a n'el solemne mes de Maria que els Congre-

gants dediquen enguany a la seua excelsa Patrona la Verge Maria.

Durant tot el més aquests cultos se solemnizarán amb cántics propis d'aquest exercici: els diumenges s'executarán a veus que interpretarà el «Coro Davidic.»

En aquests mateixos dies se repartirán diferentes series de preciosíssimes i elegants estampes que son l'última novetat amb el género. El nombrat día trenta serán de la popular serie *Ebro* impreses a dues tintes en paper *couché*; el día set s'en oferirán de la fina i mística serie *Maricel* que están envasades amb extremidats de color blau-cel i artistic i finíssim contorn: el 14 i 21 se presentarán de la pulcra i acceptadíssima serie *Alfa*, impreses o en paper matizat, de calitat superior, amb extremidat vermeia i un delicat adorno en relleu. Aquest models han obtingut un èxit vertaderament asombrós i de molta anomada: el día 28 últim Diumenge de Maig els records serán les preciosíssimes estampes en *tricromia*, qu'es deven a n'el pinsell d'un dels millors artistes de la casa Gili de Barcelona; i son d'assuntos molt tendres i plens d'aquella unció especialíssima i indispensable per arribar a l'ànima i l'excitar la devoció.

L'últim Diumenge hi haurá sermó, Trissagi Mariá i despedida de nostra Senyora la Verge Inmaculada.

La funció serà al entrar la nit tot e més.

—Continúen estant per Capdepera i Cala-Ratjada alguns dels *Gitanos* que fa uns quinze dies vengueren.

—El día de l'Angel a n'el poblet de Cala-Ratjada hi concorregué un multitud en gran manera extraordinaria, de gent qui anava a pasar-hi una tarde al menos d'expansió. Entre carretons i autos la carretera fou continuament empleada.

### Corresponsal

Capdepera 24-4-22

## De Son Servera

No mos tildeu, lectors, d'etzajerats si mos ocupam altre volta, per fernè més elogis encare, de la funció teatral de que parlarem en el n.º anterior.

Direu tal vegada que donam a n'aquest assumpte més importancia de la que se mereix i que a n'els serverins basta poca cosa per aplaudir i entusiasmar-sé.

Preveim tot aixó i no obstant sabent que l'admiració és filla de l'ignorancia, esteim en sos cabeis drets i mos ne feim creus qu'atlotes merament aficionades sápiguen treure tant be obres de no gaire fácil interpretació.

Además de les dues funcions fetes en les festes de Pasco i a petició del públic, diumenge passat día 23 tengueren que repetir les dues vegades, tenguent cada pic una plena grosissima. Vengué molta gent aposta de Son Carrió, St. Llorens i fins i tot de Manacor.

No creguem que se donin gratis dites funcions, no; se paguen en bons dobbers les entrades i se té qu'haver sé de subjectar el temps qu'aqueiles duren, a certes condicions molt conformes amb la moral cristiana.

Donen proves aqueixes joves de ser unes artistes consumades capaces de satisfer eis anhels del públic més exigent.

—A sa vorera de mar, en el punt conegut en so nom de Cala-Bona s'hi ha de construir una Casa-Corté peis carabiners que fan servici per aquells alreduors. Te l'empresa el veí d'Artá D. Mateu Quetglas

Cala-Bona és un poblet format per unes quantes cases de mariners i d'alguns propietaris de Son Servera que van a pasar-hi l'estiu. Conta també amb una esglesieta ahont s'hi celebra missa tota l'estivada. Cada any pel més d'Agost s'hi sol fer una gran festa marítima.

Seria de desitjar qu'el nostre Ajuntament s'ocupás d'organizar-lo un poquet.

—S'ha publicat, per orde del Sr. Batle un bando prohibint terminantement a n'els botiguers i comerciants, vendre els diumenges decapvespre, imposant la multa corresponent a n'els infractors.

### Un congregant serverí

Aquest periódic está subjecte a censura esglesiaística.



## Els Artanencs a fora

### Missa Nova

Tenim un nou sacerdot, qui prega a Deu cada dia per la nostra població.

A Roma, i en la venerable Basílica de St. Cosme i St. Damià el 16 d'Abril diada de Pasqua de Ressurrecció cantà Missa nova el novell Sacerdot fill, d'aquesta vila Rt. P. Fra. Rafel Ginart Amorós T. O. R. fill de Mestre Jeroni Pansacola del estany. Segons notícies l'acte fou revestit de gran solemnitat. Se celebrà a les deu assistint-li de Prevere assistent el Rim. P. General Fra. Arnau Rigo, i de Diaca el M. R. P. Bonaventura Machiarola ex-Definidor General i Rector de la Basílica, i de Subdiaca el M. R. P. Victor Brown Definidor General d'aquella Curia. Se cantà la Missa d'En Perosi i la gentada que hi assistí fou numerosíssima patentisant amb sa presència l'alecte per aquella comunitat Franciscana.

Passats els pocs mesos que falten per acabar el curs escolar el novell sacerdot vendrà a cantar-la entre sa família i paisans.

Felicitem amb tot el nostre cor al bon amic P. Ginart al que dessitjam molts d'anys de vida sacerdotal i feim extensiva la nostra felicitació a tota la seua família.

## Ajuntament

### Sessió del dia 16

En aquesta sessió s'acordà.

Primer.—Aprovar les llistes de les Seccions.

Segon.—Distribuir els fondos del mes.

Tercer.—Aprovar l'extracte dels acords del Ajuntament en el més de Decembre darrer.

Cuart.—Tapar amb un batiport de fusa a vàlvula de la canyeria d'aigo de la vila en Na Caragol.

Quint.—Que la Comissió d'obres estudiï si es convenient i aont se podria fer un abeurador en Na Caragol.

Sext.—Imprimir uns llibres i talonaris per Registres de prestació personal.

## RELLIGIOSES

Demà, en totes les iglesies de la vila se donarà principi a la devoció del Mes de Maria.

A la Parroquia si ferà els dies feners a les 7 del matí i els diumenges al capvespre.

An el Convent demà tindrà lloc a les 3 i mitja del capvespre amb tota solemnitat.

## Crónica

DEL TEMPS.—Torna a fer un temps primaveral, diades espléndides, de bon sol. A la primeria de la setmana va fer unes quantes brusques però primetes; cap d'elles va entrar gaire endins de la terra; però no obstant els sembrats ja feren menció Deu vulla satisfer prest amb una bona saó, el desig i necessari tant sentida per tota Mallorca.

ESTAT SANITARI.—No hi ha epidèmies notables, gracies a Deu; no més les malalties de consuetut i les cròniques. D'un cólic miserere va combregar dimarts Na Payes coixa del carré del Ponterró.

SA VEGA.—Diumenge passat dia del Angel, moltíssima gent sorti a fora com és costum per anà a fer «sa vega», lo que pels demès pobles de Mallorca en diuen «pan carritat.» Els punts principals aont la gent tengué la tirada fou a Sa Colonia de St. Pere, aont estava anunciat ball i festa, i n'hi hagué de trui per llarg. Aon en va anar molta també fou a Calarratjada; i el decapvespre, la gent qu'havia romasa sorti casi tota pels horts d'aprop de la vila, deixant an aquesta casi deserta.

HORTES DISTINGITS.—Desde dimecres d'aqueixa setmana tenim entre noltros el M. I. Sr. D. Antoni M.<sup>a</sup> Alcover. Canonge i Degá de la Seu Mallorquina el qual acompanyat del jove net D. Francesc de B. Moll ha vengut per pellucar tots els mots interessants

del vocabulari popular artanenc. Feners com son tots dos, com tothom sap, no han perduda cala i dali, dali, se passen totes les hores del dia fent tasca de tant de profit. Segons nos digué, Artá es una de les viles. que tenen molts de mots peculiars, per aixó la replega es molt abundosa. Celebream la seua venguda.

## REGISTRE

### Neixements

Abril

Día 22.—Catalina Flaquer Massanet, fia d'en Pep Mangol i na Catalina Niva.

### Morts

Día 23.—Antonina Giménez Muntaner de 3 mesos, d'atripsia.

Día 23.—Antonina Canet Carrió (a) Caneta, viuda de 82 anys, de debilitat senil.

Día 25.—Juan Lliteras Sureda (a) Vela des Sementeret de 75 anys, casat de Mielitis crónica.

Día 26.—Juan Sureda Caselles (a) Peix, casat de 42 anys, tuberculosis pulmonar.

Al cel sien tots.

## MERCAT D'INCA

En el Mercat de dijous han retgit aquets preus:

Bessó d'Ametla	a 137'00	quintá
Blat	a 31'00	pts la cortera
Xeixa	a 31'50	« « «
Ordi mallorquí	a 15'00	« «
« foraster	a 14'50	« «
Civada mallorquina	a 16	pts. id.
» forastera	a 15'50	« «
Faves cuitores	a 27'50	« »
« ordinaries	a 27'00	« «
« pel bestiar	a 27'00	« «



## RONDAYA DEL DISSAPTE

## Sa Monja

Aixó era i no era, bon brou fassa la cadernera.

Aixó era un homo, an a qui li soccegué una desgracia tan grossa que va prometre an el Bon Jesús que si'n sortia li consagraría una de ses seues fuyes. Al cap de poc temps, comensá a sortir-ne be i desitjá qu'una de ses fuyes se fes monja.

Heu diu a sa gran i ella s'afica dins es convent. A s'hora de dinar posen no més una nou dins es plat de cada monja i la mare abadesa diu:

—Germanes bones germanes, estau contentes de lo que Deu i la Verge mos dona?

Totes a la una digueren que sí, menos aquella atlota, que digué que 'no porque no li bastava.

—Idó tornat'en a cateva.

S'atlota s'en hi va i son pare heu diu a sa mitjancera. Aqueixa hei entra i quant fou a sa taula a l'hora de diná només posaren una metla dins es plat de cada monja.

—Germanes bones germanes, ¿estau contentes de lo que Deu i la Verge mos donen? digué la mare abadesa.

Totes contestaren que sí, menos la mitjancera que digué que no n'estava contenta i també l'engegaren.

Son pare per fi heu digué a sa petita i encare qu'era tan menuda diu: Ja hi aniré jo. Se n'hi va i quant fou a sa taula, hora de dinar, posen an es plat de cada monja una vellana. I diu l'abadesa:

—Germanes bones germanes, estau contentes de lo que Deu i la Verge mos dona? Totes digueren que sí i aquella atloteta també; per aixó la deixaren quedar an es convent, i com no més ho havien fet per provar-la, llavonses serviren un bon dinar.

Al ondemá per més provar-la li digueren que allá era costum que cada monja fes de cuinera una setmana, però

que com es convent era tan pobre i encara lo poc que tenien una partida de lladres que per allá aprop hei havia els ho robava, la monja havia d'enginyar-se, porque no li porien doná ni menjá ni dobbés.

Aquella atloteta tot lo dia estigué cabilant, que feré que no feré i quant arribá es vespre no se poguè dormir de cap manera. S'alsá des llit i passetja que te passetjarás per dins sa cel·la, fins que guaita per sa finestra i veu un gran foc i que demunt hei covien coses.

Agafa d'amagat ses claus des Convent, surt, s'en va cap an es foc i veu qu'eren es lladres que mentres eren a fer-ne de les seves, havien posat a cuire molts de capons i gallines i altres coses bones. Aqueixa atlota en prengué tant com pogué i s'en torná dins es convent

A l'ondemá quant fou hora de diná posá tot alló demunt sa taula i ses monjes n'estaven admirades, però les va agradá tant que passada sa primera setmana, li encarregaren una setmana més sa cuina.

Ella quant fou mitja nit, torná obrí ses portes des convent i s'en va a cercar es recaptia des lladres i aquests porque no eis ho socceís altre pic n'havien deixat un de guarda, però que s'havía quedat adormit com un tronc i res va sentí.

Quant arribaren es lladres, es guardia hagué de confessar que s'havía dormit i li havien robat ets aguiats, i es capitá el condemná a mort i el fe penjá a un abre i de catorze qu'eren no més en romangueren tretze.

En posá un altre de guarda, però quant s'atlota en sa nit hi comparegué també trobá aquest adormit i li pogué pendre tot lo que havien cuit, i quant arribá es capitá també el condemná a morir penjat i de tretze que eren no més en quedaren dotze.

Llavó es capitá digué: Ja m'hi quedaré jo.

Va quedar-s'hi però quant s'atlota hi comparegué també el trobá sdormit i li va pendre tot lo que hi havia an

es foc. Els altres lladres, quant arribaren, s'en raparen ses seyes de la feta, però varen pensá que si mataven an es capitá se trobarien sense cap i varen resoldre quedar-se tots a vetlar per veure si trobarien es lladre.

Al ondemá quant foren les dotze desvespre s'atlota surt del convent, s'en va cap a nes lladres i just qu'anava a pendrer-los ets aguiats surten aquells de dins es seus amagatais i l'agafen. Totd'una varen resoldre matar-la però ella els-e digué: ¿Quants sou? i ells contestaren—dotze.

Idó no vos estimau més poré mata ses dotze monjes des convent que son ses qui vos menjen ets aguiats? No me mateu i jo vos promet que vendré amb totes elles plegades.

Es lladres hei consentiren i la deixaren escapá; però l'amenassaren de que si no cumplia sa paraula, els ho pagaria.

Aquella atlota s'en va, prepara taula, i quant fou s'hora i que totes ses monjes estaven a punt de diná, ella les diu: Ja veven, germanes com cada dia els he donat bon menjá, idó ara es precis que m'ho paguin amb un favor, i ès que venguin amb mi aliá avon les manaré

Ses monjes com li havien posada tota sa confiansa, hei consentiren; ella s'en dugué una ciau falsa que obría totes ses portes i quant coneguè que era s'hora de que els lladres anaven a robá, s'hi entregá cap allá avon eren.

Es lladres just que les afinen, s'hi presenten ben contents, les agafen, les tanquen dins una sala i parteixen cap a robar. Però aquella atlota que s'en havia duites claus falses, just que ells foren enfora obrí les portes i totes les monjes plegades s'en anaren cap an es convent i així que'ls lladres tornaren no'n varen trobá ni una.

Es capitá tot enfadat de la feta d'aquella pitxorina digué: Xau fe que la m'ha de pagar.

(Acabaré)



TIPOGRAFIA CATOLICA

DE

A. FERRER GINART

En aquesta impremta poden encarregar qualsevol treball d'impressió.

TARJETES DE VISITA I D'ANUNCI, RECORDATORIS, CARTES I SOBRES, FACTURES I TOTA CASTA DE TREBALLS TIPOGRÀFICS.

Especialitat en impresos per correus, mestres i carabiners segons els models oficials

Ademés en ella se poden demanar

ARTICLES DE PAPELERIA, TINTES OBJECTES D'ESCRIPTORI I LLIBRES DE TOTA CASTA.

Especialitat en llibres i articles escolars.

EN PREUS, COMPETEIX AMB LES MILLORS CASES DE FORA.



Carrer dels Quatre Cantons - ARTA



**SERVICIO DE CARRUAJES**  
DE  
**BARTOLOMÉ FLAQUER**  
(A) MANGOL

A todas las llegadas del Ferrocarril hay coche que parte directo para Cadepera y Calarratjada y de estos puntos sale otro para todas las salidas de tren.

Hay también coches disponibles para las Cuevas y viajes extraordinarios.

**AGENCIA DE TRANSPORTES**

Se sirven encargos para Palma y Estaciones intermedias.

PLASETA DEL MARCHANDO.

**Artanencs, escoltau!**

Si's paraigo está espenyat  
i el voleu fe arretglá  
n'Andreu Ranxé el dobará  
be, barato i aviat.  
En lo que també es trempat  
es en feines de llauné  
posa lligades d'acé  
a ribells i greixoneres  
adoba pelles, calderes  
i màquines de quinqué.

**CARRER RECTA--ARTÁ**

**GRANDES ALMACENES**  
San José

DE

Vda. Ignacio Figuerola

**HOY, COMO NADIE**  
detalla en precios, esta casa, todas las

**GRANDES NOVEDADES**

Únicos almacenes que tienen en grandes existencias

**TODO LO QUE SE REQUIERE PARA**

**VESTIR Y CALZAR**

y que venden más barato que nadie

Teléfono 217 | Precio fijo

**ESTA CASA NO TIENE SUCURSALES**

**La Fonda Randa, de Esteva**

Carré de Palma, 48—ARTÁ

S'ES OBERTA FA POC. TOT ES NOU  
I LLAMPANT. SERVICI ES MERADISSIM

Prontitut

**SEGUREDAT I ECONOMIA**

¿Voleu estar ben servit?

**EN JAUME PICO**

(A) ROTCHET

ha posada una nova Agencia entre Artá i Palma

Serveix amb prontitut i seguredat tota classe d'encàrregs.

Direcció a Palma: Harina 38. An es costat des Centro Farmacéutic.

Artá-Figueral 43

Ensaïmades i panets

En lloc se torben millós que a la

**PANADERIA Victoria**

ES FORN NOU

D'EN

Miquel Roca Castell

A sa botiga hei trobareu sempre pans, panets,  
galletes, bescuits, rollets, i tota casta de pasticeria

**TAMBE SE SERVEIX A DOMICILI**

Netedat, prontitut i economia

*DES PAIG Carrer de Palma 3 bis. ARTA*

**¡ATENCIÓN!**

Compra carros y carretones en cualquier estado se encuentren

**Gabriel Carrió**

**PEDRA PLANA, 7 - ARTÁ**

**DISPONIBLE**